

Sygn. akt XXV C 385/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Tomasz Gal

Protokolant sekretarz sądowy Katarzyna Nawrocka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2022 roku w Warszawie

sprawy z powództwa Gminy K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1) oddała powództwo,

2) ustala, że strona pozwana wygrała niniejszy proces w całości, pozostawiając wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt XXV C 385/22

UZASADNIENIE

Powódka **Gmina K.** w pozwie z dnia 14 maja 2019 r. wniesionym do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w W., domagała się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu **(...) S.A. w W.** i zasądzenia na rzecz powódki kwoty 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powódka wniosła też o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 15 marca 2016 r. zawarła z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. umowę nr (...) na wykonanie inwestycji w systemie zaprojektuj i wybuduj w ramach zadania (...) w K.. Zabezpieczeniem wykonania umowy była wystawiona przez pozwaną gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek nr (...) z dnia 10 marca 2016 r. (...) Sp. z o.o. nienależycie wykonywała postanowienia zawartej z powódką umowy (odmówiła dalszego wykonywania robót budowlanych), powódka pismem z dnia 28 sierpnia 2018 r. odstąpiła od umowy ze skutkiem na dzień 29 sierpnia 2018 r. z winy wykonawcy i z tego tytułu naliczyła karę umowną w wysokości 1.025.000,00 zł, odpowiadającą niewykonanym lub nienależycie wykonanym robotom/pracom/usługom określonym w umowie, przy czym kwota gwarancji ulegała zmniejszeniu w miarę realizowania przedmiotu umowy.

Powódka podniosła, że zgodnie z postanowieniami gwarancji, pozwana jako gwarant zobowiązana była zapłacić powódce jako beneficjentowi nieodwołalnie i bezwarunkowo kwotę w wysokości 1.025.000,00 zł, odpowiadającą niewykonanym albo nienależycie wykonanym pracom/robotom/usługom. Zgodnie z § 4 ust. 1 gwarancji pozwana miała zapłacić kwotę roszczenia na pisemne wezwanie do zapłaty przedłożone przez powódkę w okresie ważności gwarancji w terminie 21 dni od dnia złożenia kompletnego wezwania do zapłaty. Wezwanie do zapłaty musi przy tym zawierać oświadczenie beneficjenta gwarancji, że żądanie zapłaconej kwoty stało się wymagalne.

Nadto, do wezwania do zapłaty powinny zostać dołączone:

- 1) kopia wezwania skierowanego do zobowiązanego wraz z dowodem nadania oraz szczegółową specyfikacją niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji,
- 2) dokumenty poświadczające umocowanie osób, które podpisały wezwanie do zapłaty w imieniu beneficjenta,
- 3) potwierdzenie autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, które podpisały ww. wezwanie do zapłaty.

W dniu 3 października 2018 r., tj. w okresie ważności gwarancji, powódka wystąpiła do pozwanej z żądaniem wypłaty sumy gwarancyjnej w kwocie 1.025.000,00 zł, załączając do tego żądania stosowne dokumenty.

Pozwana odmówiła wypłaty na rzecz powódki wskazanej kwoty, ponieważ żądanie nie spełniało wymogów formalnych. Powódka nie przedłożyła kopii wezwania oraz specyfikacji niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót, wraz z wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji.

Powódka podkreśliła, że zgodnie z brzmieniem § 4 ust. 2 pkt 3 gwarancji, do potwierdzenia autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, uprawnieni są bank prowadzący główny rachunek beneficjenta lub notariusz, jednak zdaniem powódki nie oznacza to, że są te jedyne podmioty, które mają prawo potwierdzać autentyczność podpisów (pozew k. 1-4).

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 października 2019 r., pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował roszczenie zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Pozwany podniósł, że istotą zobowiązania z gwarancji ubezpieczeniowej, jest zobowiązanie gwaranta (w tym wypadku pozwanego) do spełnienia świadczenia pieniężnego na rzecz beneficjenta (powódki) w przypadku niewywiązania się przez zobowiązanego (...) Sp. z o.o.) z zobowiązania objętego gwarancją.

Pozwany wskazał, że nie zgadza się z twierdzeniem powódki, jakoby potwierdzenie autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta mogło zostać złożone przez inny podmiot lub inną osobę, niż wskazane w treści gwarancji. Pozwany podkreślił, że zgodnie §4 ust 2 pkt. 3 gwarancji, potwierdzenia takiej autentyczności mogą dokonać tylko bank prowadzący główny rachunek beneficjenta lub notariusz. Tymczasem w przypadku powódki, potwierdzenie autentyczności podpisu zostało dokonane przez zastępcę kierownika Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta K. W. N.. W ocenie pozwanego, nie jest to skuteczne potwierdzenie autentyczności podpisów. Powódka dokonała własnej interpretacji treści umowy, która nie może zostać jednak uznana za wiążącą.

Dalej pozwany podniósł, że w umowie gwarancji w sposób precyzyjny wskazano zakres formalny konieczny do spełnienia przez beneficjenta gwarancji. Do bezwzględnych warunków wypłaty świadczenia należy przedłożenie stosownych dokumentów opisanych w umowie, mianowicie: kopii wezwania skierowanego do zobowiązanego wraz z dowodem nadania oraz szczegółową specyfikacją niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji specyfikacji. Powódka nie przedłożyła dokumentów zgodnie z treścią umowy. Nie sposób zgodzić się z powódką, iż fakt, że nie miała możliwości przedłożenia całej dokumentacji, zwalniał ją z dopełnienia tego obowiązku.

Wreszcie, zdaniem pozwanego, całkowicie nieuprawnione jest twierdzenie powódki, że mimo braku spełnienia przez nią formalnych wymogów gwarancji, pozwany powinien wypłacić jej żądaną kwotę (odpowiedź na pozew k. 51-54).

Pismem procesowym z dnia 16 września 2019 r. powódka rozszerzyła żądanie pozwu o kwotę 40.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Od tej chwili powódka żąda zatem od pozwanego kwoty 50.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Powódka wskazała, że powyższa kwota stanowi jedynie część należności wynikających z niewykonania umowy przez (...). W kolejnym wezwaniu do zapłaty skierowanym do pozwanego, powódka domagała się wypłaty na jej rzecz kwoty 671.785,00 zł co odpowiada procentowi niewykonanych przez (...) robót. W niniejszym postępowaniu powódka dochodzi jedynie 50.000 zł.

Jednocześnie powódka podniosła, że pismem z dnia 30 lipca 2019 r. ponownie zwróciła się do pozwanego (...) S.A. o wypłatę gwarancji, załączając jednocześnie:

- a) ponowne wezwanie do zapłaty z tytułu przedmiotowej gwarancji ubezpieczeniowej opatrzone podpisem notarialnie poświadczonym, wraz z załącznikami;
- b) kopią wezwania do zapłaty z dnia 28 sierpnia 2018 r. skierowanego do Zobowiązanego wraz z załącznikami,
- c) szczegółową specyfikacją niewykonanych robót objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji specyfikacji,
- d) dokumentem poświadczającym umocowanie osoby, która podpisała wezwanie do zapłaty w imieniu Beneficjenta.

Powódka podtrzymała twierdzenia i argumentację przedstawione w pozwie wskazując, że już pierwsze wezwanie do zapłaty z dnia 18 września 2018 r. spełniało wszystkie niezbędne warunki wypłaty sumy gwarancyjnej, mianowicie:

- a) wymóg zawarcia przez Beneficjenta (powódkę) w wezwaniu oświadczenia, że zapłacenie żądanej kwoty stało się wymagalne, tj. że Zobowiązany nie wykonał lub nienależycie wykonał roboty/prace/usługi objęte Umową, oraz że pomimo skierowanego do niego przez Beneficjenta pisemnego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia, nie wywiązał się z tego zobowiązania,
- b) wymóg dołączenia do wezwania skierowanego do (...) S.A. kopii wezwania skierowanego do Zobowiązanego, o którym mowa w § 2 ust. 2 Gwarancji wraz z dowodem nadania i Specyfikacją,
- c) wymóg dołączenia dokumentów poświadczających umocowanie osób, które podpisały wezwanie do zapłaty w imieniu Beneficjenta
- d) potwierdzenie autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania Beneficjenta.

Powódka podniosła przy tym, że na dzień złożenia żądania wypłaty z dnia 18 września 2018 r. nie dysponowała szczegółowym zestawieniem niewykonanych robót (podobnie jak nie dysponowała nim jeszcze na datę złożenia pozwu). Przyczyną takiego stanu rzeczy był brak współpracy ze strony Zobowiązanego, co uniemożliwiało sporządzenie szczegółowej inwentaryzacji prac. Powódka załączyła jednakże do wezwania oświadczenie, z którego wynikało, że całkowita wartość robót objętych umową wynosi 21.386.015,69 zł, w tym opracowania projektowe 820.000 zł. Na dzień 30 czerwca 2018 r. wartość robót wykonanych i zafakturowanych przez wykonawcę oraz zapłaconych przez zamawiającego wynosiła 7.907.951,80 zł, w tym 820.000 zł opracowania projektowe.

Tym samym można łatwo wywnioskować, że wartość prac niewykonanych wynosiła według oświadczenia kwotę 13.478.063,89 zł.

Odnosząc się do kwestii potwierdzenia autentyczności podpisów, powódka wskazała, że wymóg ten powinien odnosić się do sytuacji, w której żądanie wypłaty podpisywałaby w imieniu Gminy osoba upoważniona przez Prezydenta Miasta do występowania przed (...) S.A. Natomiast Prezydent Miasta jest władny w niektórych sytuacjach sam potwierdzać autentyczność podpisów, w związku z tym potwierdzanie autentyczności podpisu Prezydenta Miasta jest bezcelowe.

Powódka wskazała, że Gwarancja nie zawiera żadnych wyłączeń w odniesieniu do kar umownych, a tylko w takim wypadku pozwany mógłby uchylić się od zapłaty (pismo procesowe powódki k. 74-93).

W odpowiedzi na rozszerzenie powództwa z dnia 10 sierpnia 2020 r., pozwany wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Pozwany podkreślił, że przedmiotowa gwarancja nie obejmowała wypłaty z tytułu kar umownych. Powód podtrzymał wcześniejszą argumentację, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione formalne wymogi gwarancji tj. przedłożenie szczegółowej specyfikacji niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową, a także przedłożenia potwierdzenia autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania Beneficjenta (pismo procesowe pozwanego k. 137-138).

Pismem procesowym z dnia 25 października 2021 r. powódka rozszerzyła powództwo o kwotę 621.785 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ostatecznie powódka wniosła zatem o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 671.785 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (pismo procesowe powódki k. 219-221).

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2021 r. Sad Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie II Wydział Cywilny, wobec rozszerzenia żądania pozwu, stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie (postanowienie k. 225).

W odpowiedzi na rozszerzenie powództwa, pozwany pismem z dnia 9 maja 2022 r. wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu.

Pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, i wskazał, że zgodnie z § 2 ust. 2 gwarancji, obejmuje ona wyłącznie roszczenia beneficjenta skierowane do gwaranta w okresie ważności gwarancji określonym w § 3. W przedmiotowej sprawie, powódka nie przedstawiła w okresie ważności gwarancji wezwania do zobowiązanego, które spełniało wszystkie opisane w gwarancji warunki.

Zdaniem pozwanego, powódka nie wykazała w żaden sposób wartości roszczenia – wartości robót wykonanych i niewykonanych przez zobowiązanego. Powódka przedstawiała w tym zakresie różne stanowiska, począwszy od żądania zapłaty kar umownych w wysokości 10% wartości kontraktu od zobowiązanego, po żądanie od pozwanego gwarancji w wysokości 44,87% niewykonanych prac, a kolejno 65,54% wartości prac (pismo procesowe pozwanego k. 277-279).

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie: umowy nr (...) z 15 marca 2016 r. (k. 7-13), gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) (k. 14-15), aneksów do gwarancji ubezpieczeniowej (k. 16, 17), wezwania z 28 sierpnia 2018 r. (k. 18, 278-288), żądania wypłaty skierowanego do (...) S.A. wraz z załącznikami (k. 282 – 292), wezwanie z dnia 30 lipca 2019 r. do wypłaty sumy gwarancyjnej wraz z załącznikami (k.97 -103) **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 15 marca 2016 r. powódka Gmina K. jako Zamawiająca, zawarła z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. jako Wykonawcą, umowę nr (...), której przedmiot dotyczył wykonania inwestycji w systemie zaprojektuj i wybuduj w ramach zadania „(...) (...) centrum aktywności”.

Przedmiotem zamówienia było:

- wykonanie opracowań przedprojektowych w tym koncepcji programowo-przestrzennej otwartego i krytego basenu wraz z zagospodarowaniem terenu i zapleczem sanitarno-szatniowym – wraz z „prawem opcji”: tj. basenu zewnętrznego o powierzchni lustra wody do 720 m²,

- wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej zgodnej z przepisami, jakie będą obowiązywały w dniu uzyskania przez wykonawcę decyzji pozwolenia na użytkowanie otwartego i krytego basenu wraz z zagospodarowaniem terenu i zapleczem sanitarno-szatniowym wg zatwierdzonej koncepcji; uzyskanie stosownych decyzji pozwoleń na budowę/rozbiórkę ewentualnie zgłoszenia robót niewymagających pozwolenia – wraz z „prawem opcji” .: tj. basenu zewnętrznego o powierzchni lustra wody do 720 m²,

- wykonanie/wybudowanie otwartego i krytego basenu wraz z zagospodarowaniem terenu i zapleczem sanitarno-szatniowym. Wybudowanie otwartego i krytego basenu wraz z zagospodarowaniem terenu i zapleczem sanitarno-szatniowym wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie, zgodnie z wykonaną i przyjętą do realizacji przez zamawiającego dokumentacją projektową – wraz z „prawem opcji” .: tj. basenu zewnętrznego o powierzchni lustra wody do 720 m²,

- dokonanie rozruchu całego obiektu (wszystkich urządzeń zabudowanych) wraz z odpowiednim przeszkoleniem pracowników przyszłego Użytkownika.

W § 6 Umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe brutto wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy (wraz z należnym podatkiem od towarów i usług VAT) na kwotę 20.500.000,00 zł. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, strony ustaliły 5% ceny umownej, co stanowi wartość 1.025.000,00 zł. Jako formę zabezpieczenia strony dopuściły m.in. gwarancję ubezpieczeniową. W § 10 strony przewidziały kary umowne za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy. Zgodnie z umową, Wykonawca zobowiązany był zapłacić Zamawiającemu karę umowną za odstąpienie przez Zamawiającego od umowy z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca, w wysokości 10% wynagrodzenia ustalonego w §6 umowy. Zgodnie z umową, zamawiający miał prawo odstąpić od umowy m.in. w sytuacji popadnięcia przez wykonawcę w zwłokę dłuższą niż 14 dni w stosunku do terminu zakończenia prac wskazanych w §2 ust. 1 pkt 2 bez wyznaczania dodatkowego terminu.

(umowa nr (...) k. 7-13)

W związku z zawarciem przez powódkę z (...) powyższej umowy, (...) S.A. wystawiło w dniu 10 marca 2016 r. gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek nr (...) (dalej jako (...)). Beneficjentem Gwarancji była Gmina K., zaś zobowiązanym Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. Gwarant ((...) S.A.) miał działając na zlecenie zobowiązanego zapłacić nieodwołalnie i bezwarunkowo na rzecz beneficjenta:

1) kwotę do wysokości 1.025.000 zł odpowiadającą niewykonanym lub nienależycie wykonanym robotom/pracom/usługom określonym w umowie zgodnie z jej treścią z dnia wystawienia gwarancji, przy czym kwota gwarancji ulega zmniejszeniu w miarę realizowania przedmiotu umowy,

2) kwotę do wysokości 307.500 zł odpowiadającą nieusuniętym wadom fizycznym lub usterkom w przedmiocie umowy, za które odpowiada zobowiązany zgodnie z treścią umowy obowiązującej w dniu wystawienia gwarancji, powstałym i ujawnionym w terminie ważności gwarancji określonym w §3 ust. 1 pkt 2 a dotyczącym należytych wykonanych robót/prac/usług stwierdzonych podpisanym przez zobowiązanego i beneficjenta bezusterkowym protokołem odbioru końcowego.

Łączna kwota wypłacona z tytułu gwarancji nie może przekroczyć 1.025.000 zł. Gwarancja obejmowała wyłącznie roszczenia beneficjenta skierowane do gwaranta w okresie ważności gwarancji, jeśli zobowiązany pomimo skierowanego do niego przez beneficjenta pisemnego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin i sposób ich usunięcia, nie wykonał tego zobowiązania.

Odpowiedzialność gwaranta z tytułu gwarancji miała trwać:

1) w okresie od dnia 15 marca 2016 r. do dnia 25 grudnia 2017 r. - w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego robót/prac/usług objętych umową,

2) w okresie od dnia 26 grudnia 2017 r. do 9 stycznia 2023 r. – w zakresie roszczeń z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie Umowy.

Zgodnie z § 4 gwarant miał zapłacić kwotę roszczenia na pierwsze pisemne wezwanie do zapłaty, przedłożone przez beneficjenta w okresie ważności niniejszej gwarancji w terminie 21 dni od dnia złożenia kompletnego wezwania do zapłaty.

W przypadku zgłoszenia roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego robót/prac/usług objętych umową, wezwanie do zapłaty musiało zawierać oświadczenie beneficjenta, że zapłacenie żądanej kwoty stało się wymagalne tj. zobowiązany nie wykonał lub nienależycie wykonał roboty/prace/usługi objęte umową, oraz pomimo skierowanego do niego przez beneficjenta pisemnego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia nie wywiązał się z tego zobowiązania.

Do wezwania do zapłaty winny być dołączone następujące dokumenty:

- 1) kopia wezwania skierowanego do zobowiązanego, o którym mowa w § 2 ust. 2 gwarancji, wraz z dowodem nadania oraz szczegółową specyfikacją niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej kwoty tej specyfikacji ,
- 2) dokumenty poświadczające umocowanie osób, które podpisały wezwanie do zapłaty w imieniu beneficjenta,
- 3) potwierdzenie autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, które podpisały określone wyżej wezwanie do zapłaty. Niniejsze potwierdzenie mogło być sporządzone przez bank prowadzących główny rachunek beneficjenta lub potwierdzone notarialnie.

(gwarancja ubezpieczeniowa nr (...) k. 14-15)

Aneks nr (...) z dnia 22 listopada 2017 r. zmieniono okres trwania gwarancji. Odpowiedzialność gwaranta trwała:

- 1) w okresie od dnia 15 marca 2016 r. do dnia 30 sierpnia 2018 r. – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego robót/prac/usług objętych umową
- 2) w okresie od dnia 31 sierpnia 2018 r. do dnia 14 września 2023 r. – w zakresie roszczeń z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie umowy.

(aneks k. 16)

Aneks nr (...) z dnia 5 lipca 2018 r. zmieniono okres trwania gwarancji. Odpowiedzialność gwaranta trwała:

- 3) w okresie od dnia 15 marca 2016 r. do dnia 19 listopada 2018 r. – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego robót/prac/usług objętych umową
- 4) w okresie od dnia 20 listopada 2018 r. do dnia 4 grudnia 2023 r. – w zakresie roszczeń z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie umowy.

(aneks k. 17)

Pismem z dnia 28 sierpnia 2018 r. skierowanym do Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. Gmina K. odstąpiła od umowy i wezwała (...) do zapłaty kary umownej w wysokości 10% wynagrodzenia określonego w umowie tj., 2.138.601,57 zł. Powódka wskazała, że z uwagi na fakt, że (...) popadł w zwłokę dłuższą niż 14 dni w stosunku do terminu prac określonego w umowie, powódce przysługuje prawo odstąpienia od umowy i naliczenia kary umownej. Wezwanie do zapłaty zostało podpisane przez Prezydenta Miasta K. S. N..

(wezwanie z 28 sierpnia 2018 r. k. 18, 278-288)

Pismem z dnia 18 września 2018 r. powódka wystąpiła do pozwanego z żądaniem wypłaty kwoty 2.138.601,57 zł tytułem kary umownej nałożonej na (...), na podstawie gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 10 marca 2016 r. oraz aneksu do tej gwarancji nr 2 z dnia 5 lipca 2018 r. Do wezwania powódka dołączyła:

- 1) pismo (...) nr (...) z dnia 22 sierpnia 2018 r.,
 - 2) oświadczenie, że (...) nie wykonała umowy objętej gwarancją,
 - 3) odstąpienie od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty kary umownej z 28 sierpnia 2018 r.,
 - 4) notę księgową nr (...) r. na kwotę 2.138.601,57 zł,
 - 5) pismo (...) nr PK (...) z dnia 29 sierpnia 2018 r. świadczące o podjęciu informacji o odstąpieniu przez powódkę od umowy,
 - 6) zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej z dnia 1 grudnia 2014 r. o wyborze S. N. na Prezydenta Miasta
- (żądanie wypłaty wraz z załącznikami k. 282 – 292)

W odpowiedzi na powyższe wezwanie z dnia 16 października 2018 r. pozwany wskazał, że brak jest podstaw do spełnienia żądań powódki i wypłaty kwoty 1.025.000 zł na podstawie gwarancji ubezpieczeniowej. Pozwany wskazał, że nie jest uprawniony do oceny stanu faktycznego i relacji między zobowiązanym a beneficjentem, natomiast jest obowiązany do sprawdzenia czy zostały spełnione wymagania formalne zawarte w umowie gwarancji. Analiza wezwania do zapłaty z dnia 18 września 2018 r., prowadzi do wniosku, że wymagania te nie zostały spełnione. Nie przedłożono kopii wezwania skierowanego do zobowiązanego oraz szczegółowej specyfikacji niewykonanych robót/prac/usług objętych umową wraz z wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji. Nie przedłożono również potwierdzenia autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, które podpisały określone wyżej wezwanie do zapłaty.

(pismo (...) S.A. k. 34)

Powódka odwołała się od powyższego stanowiska gwaranta, wskazując, że wszystkie niezbędne wymogi formalne gwarancji zostały spełnione. Pozwany nie przychylił się jednak do tego stanowiska i ponownie odmówił wypłaty żądanej przez powódkę kwoty.

(odwołanie k. 32-34, 294-295 pismo (...) – k. 293)

Pismem z dnia 30 lipca 2019 r. (wysłanym 31 lipca 2019 r.) Gmina K. ponownie zwróciła się do (...) S.A. z żądaniem wypłaty sumy z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej. Do wezwania dołączono:

- a) ponowne wezwanie do zapłaty z tytułu przedmiotowej gwarancji ubezpieczeniowej opatrzone podpisem notarialnie poświadczonym, wraz z załącznikami:
- b) kopią wezwania do zapłaty z dnia 28 sierpnia 2018 r. skierowanego do Zobowiązanego wraz z załącznikami,
- c) szczegółową specyfikacją niewykonanych robót objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji specyfikacji,
- d) dokumentem poświadczającym umocowanie osoby, która podpisała wezwanie do zapłaty w imieniu Beneficjenta.

(wezwanie z dnia 30 lipca 2019 r. do wypłaty sumy gwarancyjnej wraz z załącznikami k. 97 -103)

Sąd uznał za pełnowartościowy materiał dowodowy przedstawione przez strony w sprawie dokumenty wymienione na wstępie uzasadnienia. Ich autentyczność, jak i zawartość nie były kwestionowane przez żadną ze stron i Sąd także

nie znalazł podstaw do ich podważania. Sąd uznał za wiarygodne zeznania przesłuchanych świadków przy czym co do faktów, o których zeznawali. Należy podkreślić, iż w zakresie w jakim świadkowie przedstawiali swoje oceny i interpretacje ich zeznania nie mogły co do zasady stanowić podstawy do dokonania ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Żądania sformułowane przez powódkę w niniejszej sprawie oparte są na gwarancji ubezpieczeniowej wystawionej przez pozwanego jako zabezpieczenie wykonania umowy zawartej przez powódkę z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. W pierwszej kolejności należało zatem poczynić ogólne rozważania dotyczące gwarancji ubezpieczeniowej jako instytucji, która w istocie nie została uregulowana w żadnych przepisach prawnych powszechnie obowiązujących. Jedynie ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wspomina o gwarancji ubezpieczeniowej jako o jednej z czynności ubezpieczeniowych. Ustawa ta, podobnie jak żaden inny akt prawny powszechnie obowiązujący, nie reguluje jednak elementów przedmiotowo istotnych gwarancji ubezpieczeniowej.

Z uwagi na brak ustawowej regulacji gwarancji ubezpieczeniowej, strony tego stosunku prawnego mogą ukształtować jego treść według swego uznania – w sposób odpowiadający ich interesom – byle jego treść nie lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie lub zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c.). Innymi słowy prawa i obowiązki gwaranta i beneficjenta wynikać mogą jedynie z treści samej gwarancji, stanowi ona bowiem ich jedyne źródła.

Udzielenie gwarancji powoduje powstanie zobowiązania pomiędzy gwarantem a beneficjentem gwarancji. Beneficjent będąc wierzycielem w tym stosunku ma roszczenie do gwaranta o spełnienie zagwarantowanego świadczenia. Gwarant zaś jako dłużnik ma obowiązek to świadczenie spełnić. Zgodnie ze stanowiskiem zdecydowanej większości doktryny powołującej się na istotę gwarancji obowiązek gwaranta wyczerpuje się w zapłacie ustalonej kwoty pieniężnej, niezależnie od tego, jak kształtuje się dług główny. (zob. w szczególności A. Szpunar, glosa cyt., s. 108; J. Pisuliński, art. cyt., s. 37, M. Pyziak – Szafniecka, art. cyt. s. 25).

Warunkiem od spełnienia którego zależy pełne i prawidłowe wykorzystanie gwarancji dla potrzeb rynku jest nadanie jej nieakcesoryjnego i abstrakcyjnego charakteru. Tylko takie przymioty stanowią źródło sukcesu tego rodzaju zabezpieczenia. Owa pewność zabezpieczenia uzyskiwana jest dzięki oderwaniu obowiązku wypłaty sumy gwarancji od stosunku podstawowego, który jest przedmiotem zabezpieczenia. Zobowiązanie gwaranta zostaje również oderwane od przyczyn, dla których zdecydował się on udzielić gwarancji. Jest ono węzłem prawnym, który powstaje z samej woli zobowiązanego, niemniej jednak nie oznacza to braku jego przyczyny.

Bezpieczeństwo jakie dzięki gwarancji staje się udziałem beneficjenta zostaje okupione wielkim ryzykiem gwaranta. Bezpieczeństwo jest skutkiem całkowitego oderwania obowiązku wypłaty sumy gwarancyjnej od stosunku podstawowego, który jest przedmiotem zabezpieczenia i przyczyn, dla których gwarant zdecydował się udzielić gwarancji (nieakcesoryjność i abstrakcyjność).

Taki model gwarancji ubezpieczeniowej opisany w powyższych akapitach został wykreowany przez praktykę obrotu prawnego i co najistotniejsze taki model gwarancji Sąd przyjmuje za wynikający z treści przedmiotowej gwarancji.

Doktryna i orzecznictwo wyodrębnia zasadniczo dwie kategorie zarzutów, na których może oprzeć się ochrona gwaranta. Pierwszą grupę stanowią zarzuty wynikające ze stosunku łączącego gwaranta z beneficjentem, w drugiej kategorii mieści się zaś zarzut nadużycia gwarancji. Należy w tym momencie przypomnieć, iż konsekwencją charakteru prawnego gwarancji jest niemożność obrony gwaranta przez podniesienie zarzutów ze stosunku podstawowego.

Nie budzi wątpliwości możliwość podniesienia przez gwaranta zarzutów ze stosunku łączącego go z beneficjentem. Po pierwsze, chodzi o sytuację, gdy gwarant neguje dojdzie skutku stosunku gwarancji. W szczególności problem dotyczy wad oświadczenia woli, braków w reprezentacji czy zdolności do składania oświadczenia woli. Drugi rodzaj zarzutów ze stosunku zapłaty stanowią zarzuty związane z postanowieniami listu gwarancyjnego. Przykładowo, może być to zarzut,

że żądanie zapłaty podniesiono w związku z innym zobowiązaniem niż to, dla którego gwarancja została udzielona – taki stan rzeczy może zajść jeżeli między stronami stosunku podstawowego istnieje kilka zobowiązań, ale nie wszystkie zostały zabezpieczone gwarancją; zarzut, że żądanie wypłaty zostało zgłoszone przed nadejściem terminu gwarancji albo po jego zakończeniu. Na gruncie gwarancji „na pierwsze żądanie” należy wykluczyć z arsenału gwaranta zarzuty typowe dla gwarancji dokumentarnej, warunkowej. W treści omawianej gwarancji nie są nigdy określone warunki, od spełnienia których gwarant uzależnia dokonanie wypłaty. Wypłata z gwarancji „na pierwsze żądanie” uzależniona jest tylko od złożenia przez beneficjenta oświadczenia, że jego żądanie jest uzasadnione.

Beneficjent jest wierzycielem w stosunku gwarancji, posiada on roszczenie do Towarzystwa (...) – gwaranta o spełnienie zagwarantowanego długu. Realizacja gwarancji następuje poprzez wezwanie skierowane przez beneficjenta do gwaranta o dokonanie zapłaty z tytułu udzielonej gwarancji. To wezwanie uzależnione jest od zaistnienia sytuacji pozwalającej na dochodzenie roszczeń wobec gwaranta. Beneficjent musi pamiętać o tym, aby gwarant otrzymał żądanie zapłaty najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania gwarancji, bowiem żądanie złożone po terminie nie podlega zaspokojeniu, gdyż dotyczy uprawnień wygasłych.

Bez wątplenia gwarancja ubezpieczeniowa jest dla beneficjenta atrakcyjną formą zabezpieczenia ponieważ daje mu pewność zaspokojenia. Ryzyko niewykonania lub nienależytego wykonania innej umowy (stosunku podstawowego) ponosi Towarzystwo (...) zaciągając własne zobowiązania wobec beneficjenta. To korzystne rozwiązanie przyjęte w interesie wierzyciela nie może jednak zwolnić go z obowiązku dokonania odpowiednich aktów staranności. Przede wszystkim powinien on zgłosić swoje żądanie w terminie określonym w treści gwarancji, a gdy gwarancja zawiera poza tym inne wymogi formalne wtedy realizacja świadczenia następuje dopiero po ich spełnieniu. Jeżeli roszczenie beneficjenta ma być uzasadnione określonymi dokumentami, powinny one zostać dołączone do tego żądania, jeżeli realizacja roszczeń jest uzależniona od warunku, to realizacja tego warunku powinna być niewątpliwa i udowodniona przez beneficjenta, jeśli zaś w tekście gwarancji jest określona forma złożenia żądania lub sposób jego doręczenia gwarantowi to wymogi takie powinny być bezwzględnie dopełnione. Z reguły do żądania zapłaty powinno być dołączone oświadczenie beneficjenta, że dłużnik nie wywiązał się z zobowiązań objętych gwarancją.

W sytuacji gdy gwarant odmówi beneficjentowi wypłaty sumy gwarancyjnej lub też doprowadzi do zwłoki w spełnieniu świadczenia, pomimo prawidłowo zgłoszonego żądania, ponosi on względem beneficjenta odpowiedzialność na zasadach ogólnych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swych zobowiązań ze stosunku gwarancji (art. 471 i n. k.c.).

Beneficjent, który nie dopełnił formalnych wymogów zgłoszenia lub nie wykazał, że zrealizowane zostały określone w gwarancji warunki, naraża się na odmowę zaspokojenia swoich roszczeń. Wadliwie złożone żądanie zapłaty nie podlega bowiem realizacji. Musi on po prostu pamiętać, że formalizm jest zasadniczym środkiem obrony gwaranta. Ewentualna wadliwość ma oczywiście charakter usuwalny, ale tylko do nadejścia końcowego terminu obowiązywania gwarancji. Konsekwencje nieprawidłowego zachowania się wierzyciela są bardzo rygorystyczne, polegają bowiem na wygaśnięciu jego roszczenia. Niemniej jednak w świetle ryzyka, jakie przyjmuje na siebie gwarant, konsekwencje te są jak najbardziej uzasadnione.

Przeprowadzone rozważania dowodzą o bezdyskusyjnym wpływie charakteru prawnego gwarancji na zakres praw i obowiązków stron, daje się zauważyć prostą zależność między ochroną interesów beneficjenta i gwaranta a przysługującym temu ostatniemu zakresem zarzutów. Zasadniczym problemem staje się zatem odpowiedź na pytanie czy interes bardziej chronić: gwaranta czy beneficjenta. W świetle przedstawionych argumentów co do pełnionej przez gwarancję ubezpieczeniową „na pierwsze żądanie” funkcji gospodarczej nie powinno budzić wątpliwości przyznanie interesowi beneficjenta ochrony w znacznie większym stopniu niż osobie gwaranta. Nie ulega jednak wątpliwości, że odpowiedzialność gwaranta nie ma charakteru bezwzględnego. Gwarant posiada zarzuty dotyczące ważności stosunku gwarancji łączącego go z beneficjentem, zarzut niedokonania przez beneficjenta aktów staranności przy zgłoszeniu żądania, zarzut przedawnienia oraz nadużycia gwarancji. Tym samym do znacznie większej grupy zarzutów nie mogących być podniesionymi przez gwaranta zaliczymy: wszelkie zarzuty ze stosunku podstawowego łączącego zobowiązanego z beneficjentem, zarzut nieważności lub odpadnięcia causa, zarzut niezgodności żądania beneficjenta

z celem gwarancji, jeżeli nie stanowi to za razem nadużycia instytucji, zarzut potrącenia oraz zarzuty typowe dla gwarancji warunkowej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy na wstępie ustalić z jakiego tytułu powódka zgłosiła pozwanemu żądania z gwarancji. Sąd miał bowiem na uwadze, że Gwarancja została wystawiona celem zabezpieczenia niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, oraz usunięcia wad i usterek. Określenie podstawy roszczeń powódki jest o tyle istotne, że treść gwarancji przewidywała konieczność spełnienia różnych przesłanek formalnych w zależności od tego, czy beneficjent domagał się wypłaty sumy gwarancyjnej tytułem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, czy też tytułem usunięcia wad i usterek.

W niniejszej sprawie, obydwie zgłoszone przez powódkę żądania (z 18 września 2018 r. oraz z 31 lipca 2019 r.) dotyczyły wypłaty świadczeń z gwarancji w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przez zobowiązanego. W związku z powyższym, niezrozumiałe jest w ocenie Sądu odnoszenie się przez pozwanego w treści pisma procesowego z dnia 3 czerwca 2022 r. (k. 311) do wymogów, jakie Gwarancja stawiała roszczeniu beneficjenta z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie umowy. Przedmiotem niniejszej sprawy jest jedynie roszczenie dotyczące niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, a zatem tylko przesłanki formalne z gwarancji dotyczące tego właśnie żądania powinny być w niniejszym postępowaniu analizowane.

Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy wymagało dokonania przez Sąd analizy obydwu skierowanych przez powódkę do pozwanego wezwań do zapłaty sumy gwarancyjnej (tj. pierwszego z dnia 18 września 2018 r. - k. 281, oraz drugiego z dnia 30 lipca 2019 r., wysłanego do pozwanego 31 lipca 2019 r. - k. 97, 99) pod kątem spełnienia wymogów formalnych określonych w gwarancji. Jak już bowiem wskazano wyżej, charakter prawny zobowiązania z tytułu gwarancji implikuje wyłączenie obowiązku wypłaty świadczenia po stronie gwaranta, w przypadku braku spełnienia przez beneficjenta chociażby jednego z warunków formalnych tej wypłaty.

Odnosnie wezwania do zapłaty z dnia 18 września 2018 r.

Zgodnie z § 4 ust 2. Gwarancji, wezwanie do zapłaty powinno zawierać oświadczenie o tym, że zapłacenie żądanej kwoty stało się wymagalne tj. zobowiązany nie wykonał lub nienależycie wykonał roboty/prace/usługi objęte umową, oraz pomimo skierowanego do niego przez beneficjenta pisemnego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia nie wywiązał się z tego zobowiązania.

Załączone przez powódkę do wezwania do zapłaty oświadczenie (k. 285) nie spełnia powyższych wymogów. Wprawdzie w treści oświadczenia wskazano wyraźnie, że zobowiązany (Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o.) nie wykonał umowy objętej gwarancją, jednakże brakuje informacji o tym, że pomimo skierowanego do niego przez beneficjenta pisemnego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia zobowiązany nie wywiązał się z tego zobowiązania.

Wymóg określony w § 4 ust 2. gwarancji jest jasny. Oświadczenie powinno zawierać trzy elementy: po pierwszej wskazanie, że zobowiązany nie wykonał umowy (wymóg ten został spełniony), po drugie informacje o skierowanym wcześniej do zobowiązanego przez beneficjenta pisemnym wezwaniu zawierającym rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia (wymóg ten nie został spełniony) oraz stwierdzenie, że mimo powyższego wezwania zobowiązany nie wywiązał się z tego zobowiązania (wymóg ten również nie został spełniony). Oświadczenie o wymagalności nie czyniło zatem zadość warunkom formalnym gwarancji.

Przepis § 4 ust 2 pkt 1 gwarancji wymagał, aby do wezwania do zapłaty dołączona została kopia wezwania skierowanego do zobowiązanego, zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia, wraz z dowodem nadania oraz szczegółową specyfikacją niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji.

Wezwanie do zapłaty skierowane do zobowiązanego (k. 287-288) nie spełnia wyżej wskazanych warunków formalnych. Jest to bowiem jedynie oświadczenie beneficjenta o odstąpieniu do umowy wraz z wezwaniem do zapłaty

kary umownej. Brakuje tam zasadniczego elementu tj. wskazania rodzaju uchybień oraz wezwania do ich usunięcia w konkretnym terminie.

Ponadto powódka sama przyznała, że nie załączyła do wezwania z dnia 18 września 2018 r. szczegółowej specyfikacji niewykonanych lub nienależycie wykonanych robót/prac/usług objętych umową wraz z wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji. Nie zasługują w tym aspekcie na uwzględnienie argumenty strony powodowej dotyczące braku możliwości przedstawienia specyfikacji z uwagi na brak współpracy ze strony zobowiązanego. Jak już wyżej wskazano, gwarancja ubezpieczeniowa ma charakter abstrakcyjny i nieakcesoryjny, zatem nie pozostaje w żadnym powiązaniu ze stosunkiem podstawowym (w tym przypadku ze stosunkiem prawnym wynikającym z zawartej przez powódkę z (...) umowy). Dla aktualizacji obowiązków stron wynikających z gwarancji nie ma znaczenia zachowanie stron stosunku podstawowego oraz ich wzajemne relacje. Zatem na powstanie zobowiązania wypłaty sumy gwarancyjnej po stronie gwaranta nie mogła wpłynąć okoliczność, że beneficjent miał trudności ze sporządzeniem wymaganego w treści gwarancji dokumentu. Jednocześnie nie można zgodzić się z powódką, że załączone do wezwania z dnia 18 września 2018 r. oświadczenie (k. 285) spełnia wymogi szczegółowej specyfikacji niewykonanych robót/prac/usług. W oświadczeniu tym powódka wskazała jedynie, jaka jest wartość wszystkich objętych umową robót, oraz wartość robót już wykonanych. Nie sposób zgodzić się ze stroną powodową, że takie oświadczenie jest równoznaczne ze „szczegółową specyfikacją i wyliczeniem kwoty roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji”.

W tym stanie rzeczy Sąd doszedł do wniosku, że również wymóg, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1 gwarancji nie został przez powódkę spełniony.

Treść przepisu § 4 ust. 2 pkt 3 gwarancji wskazywała także na konieczność załączenia do wezwania do zapłaty potwierdzenia autentyczności podpisów osób uprawnionych do reprezentowania beneficjenta, które podpisały wezwanie do zapłaty. Zgodnie z treścią tego paragrafu, niniejsze potwierdzenie może być sporządzone przez bank, prowadzący główny rachunek beneficjenta, lub potwierdzone notarialnie.

Rozważając spełnienie przez powódkę powyższego wymogu należy zacząć od zdefiniowania instytucji potwierdzenia autentyczności podpisu. Najprościej rzecz ujmując, jest to proces polegający na tym, że jedna osoba składa swój podpis w obecności drugiej osoby. Następnie druga osoba potwierdza, że podpis został złożony własnoręcznie przez tę pierwszą osobę. Powyższą czynność należy odróżnić od potwierdzenia „za zgodność z oryginałem”, które sprowadza się do zagwarantowania swoim podpisem, że kopia dokumentu, na którym ów podpis widnieje, jest zgodna w swojej treści z oryginałem tegoż dokumentu.

W niniejszej sprawie wymóg określony w § 4 ust. 2 pkt 3 gwarancji był jasny – beneficjent zobowiązany był do przedstawienia potwierdzenia autentyczności podpisu osoby, która podpisała w jego imieniu wezwanie do zapłaty. Nie ulega wątpliwości, że takie potwierdzenie powinno widnieć na egzemplarzu wezwania do zapłaty i wyraźnie wskazywać w swej treści potwierdzenie faktu złożenia podpisu przez Prezydenta Miasta - S. N.. Tymczasem na wezwaniu do zapłaty z dnia 18 września 2018 r. (k. 282) widnieje jedynie podpis Prezydenta Miasta S. N., oraz potwierdzenie kopii wezwania za zgodność z oryginałem, dokonane przez pracownika urzędu gminy - K. B. (wprawdzie na wezwaniu do zapłaty nie widać pieczęci „za zgodność z oryginałem”, a jedynie sam podpis pracownika, jednakże biorąc pod uwagę, że na wszystkich załączonych do wezwania dokumentach pieczęć wraz z podpisem jest widoczna, należało dojść do wniosku, że również potwierdzenie zgodności z oryginałem samego wezwania jako elementu ciągu kilku dokumentów, zostało skutecznie dokonane). Trzeba jednak wyraźnie podkreślić, że samo potwierdzenie zgodności kopii wezwania z oryginałem nie stanowi spełnienia warunku formalnego, o którym mowa w §4 ust. 2 pkt 3 Gwarancji. Brak jest jakiegokolwiek potwierdzenia autentyczności podpisu osoby reprezentującej beneficjenta, a takiego właśnie potwierdzenia wymagała Gwarancja w cytowanym wyżej postanowieniu.

Na marginesie jedynie należy zaznaczyć, że błędna jest w tym zakresie argumentacja strony pozwanej dotycząca interpretacji brzmienia §4 ust. 2 pkt 3 Gwarancji w zakresie ustalenia podmiotów uprawnionych do potwierdzenia autentyczności podpisu. Rację ma w tym zakresie powódka wskazując, że brzmienie wskazanego postanowienia

umownego, tj.: „potwierdzenie może być sporządzone przez bank, prowadzący główny rachunek beneficjenta, lub potwierdzone notarialnie”, wskazuje, że bank i notariusz nie są jedynymi podmiotami uprawnionymi do skutecznego potwierdzenia autentyczności podpisu osoby reprezentującej beneficjenta na wezwaniu do zapłaty. Wypada w tym miejscu stanowczo podkreślić, że ponieważ gwarancja ubezpieczeniowa charakteryzuje się wysokim stopniem formalizmu, zaś jej skuteczność zależy od spełnienia sztywnych warunków ustalonych wcześniej przez strony, to nieuzasadnione jest dokonywanie interpretacji jej postanowień prowadzących do jeszcze większego jej sformalizowania, niż to wynika z dosłownego brzmienia zapisów. Innymi słowy, gdyby strony chciały, aby jedynymi podmiotami uprawnionymi do potwierdzenia autentyczności podpisu był bank prowadzący główny rachunek beneficjenta lub notariusz, to wyraźnie wskazałyby to w treści gwarancji. Posłużenie się słowem „może”, nie wskazuje na stworzenie zamkniętego katalogu podmiotów uprawnionych do dokonania omawianej czynności. Pozwany ubezpieczyciel ustalający treść gwarancji, jest podmiotem profesjonalnym a zatem powinien w sposób precyzyjny formułować treść zobowiązań umownych.

Ponieważ jednak autentyczność podpisu nie została przez beneficjenta w żaden sposób potwierdzona, Sąd doszedł do wniosku, że również ten wymóg formalny nie został spełniony.

W ocenie Sądu nie zasługiwała natomiast na uwzględnienie argumentacja strony pozwanej, zgodnie z którą roszczenia z tytułu kar umownych, nie zostały objęte Gwarancją. Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń, Gwarancja została wystawiona m.in. w celu zabezpieczenia należytego wykonania umowy zawartej przez powódkę z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. Strona powodowa zgłosiła roszczenia z Gwarancji w związku z nienależytym wykonaniem umowy przez zobowiązanego. Instytucja kary umownej pełni, jak powszechnie wiadomo, rolę zryczałtowanego odszkodowania za nienależyte wykonanie lub niewykonanie zobowiązania umownego. Trudno zatem doszukać się spójności w argumentacji pozwanego, skoro Gwarancja nie zawierała wprost wyłączenia kar umownych z zakresu swego zastosowania. Trudno też znaleźć logiczne podstawy i argumenty prawne przemawiające za wyłączeniem kary umownej z zakresu zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązania, skoro celem wprowadzenia kary umownej do treści stosunku prawnego jest właśnie zabezpieczenie jego należytego wykonania.

Ostatecznie uznać należało, iż skuteczne żądanie wypłaty sumy gwarancyjnej uzależnione jest od spełnienia wszystkich warunków formalnych opisanych w Gwarancji. Strona powodowa wzywając gwaranta do zapłaty nie spełniła tych warunków, a zatem gwarant nie jest zobowiązany do wypłaty na rzecz powódki żądanego przez nią świadczenia.

Odnosnie wezwania do zapłaty z dnia 30 lipca 2019 r.

Powódka skierowała do pozwanego ponowne wezwanie do wypłaty sumy gwarancyjnej (k. 97), załączając notarialne potwierdzenie autentyczności podpisu Prezydenta Miasta-S. N. na wezwaniu (k. 101-102), a także szczegółową specyfikację niewykonanych robót/prac/usług wraz z wyczeniem kwot roszczenia w odniesieniu do każdej pozycji tej specyfikacji (k. 102-103).

Sąd zwrócił szczególną uwagę na fakt, że powódka w treści tego wezwania wyraźnie wskazała, że ponownie zgłasza gwarantowi roszczenie z tytułu niewykonania umowy przez zobowiązanego. W ocenie Sądu, jest to zatem nowe wezwanie do spełnienia przez pozwanego świadczeń z Gwarancji, nie zaś kontynuacja wezwania z dnia 18 września 2018r. która mogłaby przykładowo polegać na usunięciu braków tego wezwania według wskazówek gwaranta.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadniczą kwestią wymagającą rozważania była ocena, czy drugie wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego, mieściło się w zakresie czasowym obowiązywania Gwarancji. W toku postępowania Sąd ustalił, że w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego robót/prac/usług objętych umową Gwarancja obowiązywała do dnia 19 listopada 2018 r. Zatem jakiegokolwiek roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy wynikające z gwarancji, zgłoszone po tej dacie nie mogły zostać uwzględnione.

Oczywistym jest zatem, że wezwanie z dnia 30 lipca 2019 r. (wysłane przez powódkę dnia 31 lipca 2019 r. – k. 99), nie mogło stać się uzasadnioną podstawą do wypłaty przez ubezpieczyciela sumy gwarancyjnej. Powódka zgłosiła bowiem swoje żądanie już po ustaniu gwarancji.

Nie ma przy tym w ocenie Sądu potrzeby dokonywania szczegółowej analizy w zakresie stwierdzenia, czy powódka w ramach drugiego żądania spełniła wszystkie określone w Gwarancji warunki formalne, skoro i tak wystosowane przez nią wezwanie nie mogło odnieść zamierzonego skutku. Na marginesie jedynie wskazać należy, że mimo dołączenia szczegółowej specyfikacji oraz notarialnego poświadczenia autentyczności podpisu, nadal nie został przez powódkę spełniony warunek przedstawienia skierowanego uprzednio do zobowiązanego wezwania zawierającego rodzaj uchybień oraz termin ich usunięcia. Powódka powołała się bowiem, tak samo jak przy wezwaniu do zapłaty z dnia 18 września 2018 r., na wysłane do zobowiązanego oświadczenie o odstąpieniu od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty kary umownej z dnia 28 sierpnia 2018r., które z przyczyn podanych we wcześniejszym fragmencie rozważań, nie spełniało wymogów formalnych określonych w gwarancji. Argumentacja przedstawiona przez Sąd w tym przedmiocie co do pierwszego żądania zapłaty pozostaje aktualna i w tym zakresie.

W tym stanie rzeczy Sąd doszedł do wniosku, że brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa. Oba żądania skierowane przez powódkę na podstawie gwarancji nie mogły zostać zaspokojone przez gwaranta z uwagi na brak spełnienia warunków formalnych.

W związku z powyższym Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd zastosował zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, który strona pozwana wygrała w całości. Dokładne wyliczenie kosztów procesu, z uwzględnieniem powyższej zasady, Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji.